

541 e 115

Overgedrukt uit: **Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde.** 's-Gravenhage, MARTINUS NIJHOFF, 1910.

EEN GOUDSCH VREDESPLAN VAN 1588 EN NOG IETS
OVER Mr. FRANCHOIS VRANCK,

DOOR

Dr. J. HUGES.

Prof. Jorissen, sprekend over de wittebroods jaren van het constitutioneele staatsleven in Engeland, wijst er op, dat de hoofdeisch aan het parlement, tijdens het bestuur van Willem III gesteld, scheen te zijn: verlamming der regeering¹.

Mutatis mutandis lijken deze woorden toepasselijk ook voor de staatkundige verhoudingen, die onze Nederlandsche Republiek in de jaren harer wording hebben gekenmerkt. Meermalen is er op gewezen, in welk een verwarring de regeering van ons land verkeerde, terstond na de afzwering van koning Philips II. Verzwakking van elk wetgevend en uitvoerend gezag scheen het parool voor gewestelijke en stedelijke overheden, sedert dien de eigenlijke souvereinen. Nog erger werd de toestand na den dood van Willem I, den Vader des Vaderlands, den eenige, die in staat was om, zij het slechts tijdelijk, de twistende deelen van het groote geheel te vereenigen. Met hem verdween de laatste band tusschen gewesten en steden. Niemand, die daarvan beter besef heeft gehad dan de landsadvocaat, de eerste dienaar der Staten van Holland, Johan van Oldenbarnevelt. Hoe dikwijls heeft hij,

¹ Jorissen, Willem III, Hist. bladen (1892), I, blz. 132.

